Godkänt: 2025-02-24 Ver.nr: 3.0
Giltigt t.o.m: 2028-02-24 Dnr:

Datortomografi tjocktarm remittent

Dosklass III: Extra hänsyn till strålrisk för alla åldrar.

Indikation - Frågeställning

Utförs i ökande omfattning. Har idag ersatt kolonröntgen med dubbelkontrast-teknik. Har hög sensitivitet och specificitet för kolorektal cancer men kan inte avbilda rektum på ett bra sätt, därför bör rektoskopi utföras innan remissen för DT colografi skickas. Har låg sensitivitet och låg specificitet för små polyper och flacka polyper samt för IBD.

Utförs även om koloskopi inte har lyckats eller gett ofullständig information vid frågeställningar som:

- Tumör
- Polyper
- Striktur
- Divertiklar

Inflammatoriska slemhinneförändringar och kärlmissbildningar kan ej bedömas, och här är fortfarande koloskopi förstahandsmetod.

Utvecklingsarbete mellan DT-BFM och Gastro-Medicin har resulterat i ett dokument med riktlinjer om vad som går till koloskopi och vad som går till röntgen DT colografi. Var god se detta dokument Utredning av kolon.

Kontraindikationer

Tarmperforation. Akuta tillstånd med allmänpåverkad patient med tarminflammation eller infektion. Stor pågående blödning. Undvik om kolostomi eller strålbehandlad över bäckenet.

Remissinnehåll

Anamnes och status. Fynd vid koloskopi. Tidigare operationer, speciellt tarm. Ändrade tarmvanor. Melena. Positiv f-Hb, viktnedgång och anemi. Har patienten sjukdom som kontraindicerar Buscopaninjektion eller Glucagon. Rektoskopi ska vara utförd innan remisskrivning.

I remissen finns tvingande fält som ska fyllas i innan remissen kommer kunna skickas. De tvingande fälten (f-HB, synligt blod i avföringen, Kalprotectin, blödningsanemi, rektoskopi) ger radiologen information som behövs för att

kunna prioritera patienterna rätt, dvs. vilka ska undersökas med koloskopi och vilka ska undersökas med DT colografi.

Patientförberedelser

Pat får med kallelse till Röntgen information om förberedelser med dietregim och laxering. Patienten dricker jodkontrast kvällen innan och på morgonen, vilket blandar sig med kvarvarande tarminehåll och vätska.
Grön eller rosa venflon i armvecket.

Kontrastmedel/läkemedel

- Jodhaltigt kontrastmedel drickes kvällen innan och på morgonen
- CO2-insufflation i kolon för att spänna ut kolon.
- I de flesta fallen iv kontrast
- Buscopan eller Glucagon som tarmparalyticum

Utförande

Undersöks med tunna snitt i buk- och ryggläge, ibland även i sidoläge. Kolon har fyllts med koldioxid via rectal sond. Buscopan eller Glucagon ges för att orsaka tarmparalys och lindra känslan av uppblåsthet.

Då undersökningen vanligtvis utförs med iv kontrast i ryggläge kan även övriga bukorgan bedömas. Kombineras med DT thorax om redan känd kolontumör från skopi, syftet är att göra en fullständig preoperativ stadieindelning.

Eftervård

-